

GÖTEBORGS UNIVERSITET
PSYKOLOGISKA INSTITUTIONEN

**Högstadiungdomars tankar om att skicka eller dela
avklädda bilder eller videoklipp**

Magdalena Humila

Självständigt arbete 15 poäng
Kandidatuppsats
PX1500
Vårterminen 2017

Handledare: Carolina Lunde

Högstadiungdomars tankar om att skicka eller dela avklädda bilder eller videoklipp

Magdalena Humila

Sammanfattning. Studien avsåg att undersöka och synliggöra ungdomars tankar kring sexting med ett särskilt fokus på hur de tror att andra i deras ålder uppfattar sexting. Sexting definieras här som att skicka eller dela avklädda bilder eller videoklipp via nätet/mobiltelefon. Elever från årskurserna 7-9 har medverkat genom att svara på en online-enkät. Denna undersökning fokuserar på en mindre del av materialet som insamlats genom forskningsprojektet OWN YOUR BODY vid Göteborgs universitet, som handlar om högstadiungdomars erfarenheter på internet. Hundrafyrtiosju svar på en öppen fråga från enkäten analyserades genom en tematisk analys. Resultatet visade en variation i ungdomarnas uppfattningar om sexting där olika faktorer inverkade, så som förhållandestatus, eventuella risker, kön och ålder. I diskussionen problematiseras särskilt de könsnormer som framkommit och dess eventuella konsekvenser.

Den moderna tekniken i form av bland annat mobiltelefoner och internet är för många idag en stor och självklar del av livet. Något som växt fram med den nya teknikens möjligheter är det som kallas *sexting*. Sexting är ett så kallat teleskopord där orden *sex* och *texting* slagits samman, för att bilda detta ursprungligen engelska ord. Det förekommer varierande definitioner av sexting där olika aktiviteter innefattas, som ordet föranleder kan sexting handla om att skicka sexuellt laddade textmeddelanden. En del undersökningar rörande sexting väljer dock att inte inkludera textmeddelanden utan definierar sexting som: att man antingen skapar, delar, eller sprider sexuella och nakna eller nästan nakna bilder eller videoklipp via mobiltelefon (Lenhart, 2009; Lippman & Campbell, 2014). Avgränsning från textmeddelande till enbart visuellt material som delas via mobiltelefon, kan som i Lenharts (2009) fall handla om att när det gäller ungdomars sexting, så är det delande av avklädda bilder som främst uppmärksammas på en samhällsenlig nivå. Fokuseringen på mobiltelefoner motiverade Lenhart (2009) med att mobiltelefoner idag är stor del av ungdomars privata kommunikation. Jonsson (2015) bekräftade också denna bild då hon framhöll att utvecklingen av mobiltelefoner liksom internet, har gett oss nästintill obegränsade kommunikationsmöjligheter. Jonsson (2015) beskrev att ungdomar som växer upp i dagens samhälle ständigt är uppkopplade, hon påpekade även att den nya tekniken blivit en integrerad del av ungdomarnas liv samt för en del av ungdomar, även deras sexliv.

I en nationellt representativ studie utförd i USA med ungdomar i åldrarna 12- 17 år, framkom det att bland de ungdomar som hade en mobiltelefon hade 4% angett att de skickat sexuella och nakna eller nästan nakna bilder av sig själva till någon annan, 15% av ungdomarna angav att de fått den här typen av bilder skickade till sig från någon de känner (Lenhart, 2009). I denna studie framkom det även att sexting var vanligare bland de äldre ungdomarna, bland 17-åringarna som hade en mobiltelefon hade 8% skickat sexting och 30% hade mottagit det. Det framkommer alltså att det är vanligare att man får sexting skickat till sig än att man själv skickar detta samt att sexting blir vanligare med ökad ålder.

I en genomgång av litteraturen på området ungdomars sextingbilder, visade Cooper, Quayle, Jonsson och Svedin (2016) att för en del ungdomar handlar sexting om att visa ett romantiskt intresse för en person de är intresserade av och att det även kan vara en del av ungdomars sätt att utforska och utveckla sin sexualitet (Cooper et al., 2016). Sexting kan dock även ha en mer negativ sida där en del unga personer blir pressade eller hotade att skicka sextingbilder. En del ungdomar råkar även utföra ofrivillig spridning av bilder de skickat, detta framkom i en intervjustudie med 51 ungdomar i Sverige och England där en del av informanterna erfarit detta (Jonsson, Cooper, Quayle, Svedin, Hervy, u.å.).

Häggström-Nordin (2009) har beskrivit ungdomsåren som en intensiv period där en rad olika förändringar genomgår; fysiska, psykiska, intellektuella liksom emotionella och sociala. Denna period kännetecknas av en frigörelse från föräldrarna och att vänner istället ges en större plats i ungdomarnas liv. Under ungdomsåren får många sina första sexuella upplevelser och det är även en tid då den sexuella identiteten tar form (Häggström-Nordin, 2009). Berg (2009) beskrev att utvecklandet av en egen sexuell praktik är något som ofta tillskrivs den utveckling som sker under ungdomsåren. Vidare framhöll Berg (2009) att under dessa år möts ungdomarna av olika budskap och normer och en del av den process de genomgår under tonåren handlar om att komma fram till vilka av dessa man ska göra till sina egna. Berg (2009) förklarade att eftersom man som ungdom ännu inte hunnit samla på sig så mycket livserfarenhet kan denna period som innefattas av att börja ta mer egna beslut och ställningstaganden vara svår och ungdomar kan på grund av detta vara mer mottagliga för omgivningens förväntningar.

En modell som kan vara ett viktigt stöd i förståelsen av ungdomars sexuella utveckling är scriptmodellen (Berg, 2009). Scriptmodellen har beskrivits av Berg (2009) men utvecklades av forskarna John Gagnon och William Simon under 70-talet. "Scriptet" beskriver Berg (2009), kan betraktas som en form av beteenderegler och det formas av de normer som finns kring sexualitet i det sociala och kulturella sammanhanget i det samhälle man växer upp i. Berg (2009) beskrev att de normer som råder i samhället gällande sexualitet fortfarande utmärks av en heteronormativ tvåkönsmodell där den monogama och heterosexuella kärleksrelationen tillskrivs högst status. I början av individens sexuella praktik är samhällets normer kring sexualitet ofta internaliserade och normaliserade, vilket kommer att påverka ens egna förväntningar och förställningar om hur en sexuell praktik bör se ut (Berg, 2009). Berg (2009) framhöll även att könsmärkta beteenderegler är något som påverkar ungdomar i deras scriptformande. Exempel på dessa beteenderegler är att tjejer begränsas mer i sin sexualitet än killar. Scriptet lärs in från en tidig ålder och det fortsätter sedan att läras in och förändras under livets gång. Med tiden kommer scriptet att upplevas som personligt och på det viset bli ens egna "manus" över ens sexualitet (Berg, 2009).

Av särskilt intresse är de normer som florerar bland ungdomar själva. Sådana är en viktig aspekt att belysa i förhållande till sexting. Detta eftersom normer i kamratgrupper kan ha en inverkan både på ungdomars syn på hur vanligt/ovanligt liksom hur acceptabelt eller mindre acceptabelt sexting är. Brauer och Chekroun har beskrivit att en vanlig definition av normer är den som ges av Sherif (citerad i Brauer och Chekroun, 2005), enligt denna definition är normer uppfattningar om vilka beteenden och attityder som är anses vara accepterade och strävansvärda i ett vist socialt sammanhang. Sociala normer mer specifikt har definierats av Schaller och Crandall (citerad i Holt, 2015) som delade förväntningar för hur människor borde tänka, känna och bete sig. Sociala normer förklarades även verkar sammanhållande för grupper. Holt

(2015) beskrev att sociala normer reglerar vårt dagliga beteende utan att vi behöver vara medvetna om detta och att normerna tas för givna tills dess att de bryts.

Ett par studier har undersökt betydelsen av så kallade deskriptiva och injunktiva normer för ungdomars sexuella attityder och beteenden. Med deskriptiva normer avses uppfattningen om vad andra gör, med injunktiva normer avses uppfattningen om vad andra skulle godkänna (Walrave, Heirman och Hallam, 2014). Walrave et al. (2014) visade i en enkätundersökning med 498 belgiska ungdomar i åldrarna 15-18 år, att upplevd social press från vänner och/eller partners inverkar på ungdomars motivation till att skicka sextingmeddelanden. Vidare, beskrev Baumgartner, Valkenburg och Peter (2011) att deskriptiva normer inverkar på ungdomarnas sexuella risktagande på nätet. De deskriptiva normerna verkade då starkare på ungdomars risktagande än de injunktiva normerna, detta framkom genom en longitudinell studie med 1016 tyska ungdomar i åldrarna 12-17 år. Samtidigt har andra resultat från en metaanalys över relationen mellan olika typer av gruppnormer och ungas sexuella beteende (van de Bongardt, Reitz, Sandfort och Deković, 2014), visat att ett upplevt ökat godkännande från vänner kring sexuell aktivitet är signifikant sammankopplat med att själv vara mer sexuellt aktiv.

Lippman, och Campbell (2014) synliggjorde genom en enkätundersökning med frisvarsfrågor, utförd i USA med 51 ungdomar i åldrarna 12-18 år, att normer kopplade till kön har en stor inverkan över hur olika beteenden uppfattas och bemöts bland ungdomar. En form av dubbelbestraffning gentemot tjejer framkom där det blev fel hur de än valde att agera gällande sexting; att inte skicka sexting kunde medföra att de blev stämplade som "en vis typ av tjej" som sågs som pryd och att göra det som en annan "typ" som istället betraktades med mindre respekt. Killars sexting utsattes däremot inte för samma granskning från kamrater, snarare kunde den leda till ökad status. Ringrose, Harvey, Gill, och Livingstones (2013) genomförde en intervjustudie med 35 ungdomar i åldrarna 12-15 år i London och kunde också se en form av dubbelbestraffning gentemot tjejerna gällande sexting. Tjejer i deras undersökning tillskrevs mest ansvar, de kunde i viss mån skuldbeläggas av andra tjejer för att de försatte sig i riskfulla eller "dumma" situationer och även om killarna efterfrågade bilder av tjejer så kunde de samtidigt vara dömande mot tjejer som skickade sextingbilder. För en del av tjejerna i undersökningen som Ringrose et al. (2013) utförde, innebar att bli tillfrågad efter sextingbilder en bekräftelse på ens attraktivitet, men beslutet att skicka en bild eller ej på en tillfrågan var dock mer komplex. Tjejer beskrev hur de behövde navigera i sina svar till killar som frågade dem efter dessa bilder, eftersom ett faktiskt skickande av en bild kunde medföra att bli negativt stämplad. Medan tjejernas attraktivitet kunde tillskrivas förfrågningar från killar om bilder, kunde killarnas status ses i deras skicklighet i att få bilder av tjejer, vad som sedan ytterligare kunde upphöja killarnas status var att de inför vänner kunna visa bilderna de fått på tjejer. Det är betydelsefullt att uppmärksamma att undersökningarna utförda av Lippman, och Campbell (2014) samt Ringrose et al. (2013) synliggör ett heteronormativt perspektiv, könsnormer utifrån ett icke-heterosexuellt perspektiv skulle eventuellt kunnat se annorlunda ut gällande sexting.

För att ge ytterligare förståelse för den inverkan normer kan ha på individen presenteras några ytterligare studier. Dessa studier fokuserar inte på normer kopplat till sexting utan normers inverkan på ungdomars strävan efter popularitet samt normers inverkan på vår förståelse över vad som är socialt accepterat. Det har visats att ungdomars popularitetsmål, vilket innebär deras strävan efter status och popularitet,

påverkas av normer som finns i deras kamratgrupp och deras uppfattning av gruppnormer inom deras sociala nätverk. Både individuella faktorer och grupp faktorer har man kunnat se inverkar på ungdomaras öppenhet och påverkan från kamrater. (Dawes, Hongling, Drabick, Hirsh-Pasek, Marshall, Steinberg, & Weinraub, 2014). Axelrod (1986) har förklarat att andras handlingar ger oss information om vad som är ett passande sätt för oss att agera på, detta gäller även då vi inte vet orsaken till syftet med beteendet. När vi anpassar oss till handlingar som personer vi har kring oss utför, så uppfyller detta ett psykologiskt behov av att vara en del av en grupp. Normer kan verka inselutande för de som följer dem, men när avsteg från normerna görs kan detta medföra konsekvenser. När ett normbrott utförs av någon kan detta orsaka att andra personer tillskriver personen i fråga vissa egenskaper, att personen blir sedd som en ”viss typ” och att behandlingen av personen även influeras av detta (Axelrod, 1986). Brauer och Chekroun (2005) har förklarat att andra personers reaktioner mot någon som går ifrån normen kan beskrivas genom begreppet social kontroll. I detta begrepp innefattas de handlingar och reaktioner igenom vilka människor uttrycker sitt ogillande mot någon som antingen har ett icke-normativt beteende eller som håller en icke-normativ attityd (Brauer och Chekroun, 2005). Axelrod (1986) har framhållit att normer dessutom kan internaliseras, vilket medför att när man bryter mot normen så skapar detta ett psykologiskt obehag, detta innebär att markeringar vid normbrott inte enbart kommer utifrån utan även inifrån en själv. Huruvida normer internaliseras hos en person beror på i vilken utsträckning hen identifierar sig med gruppen samt i vilken utsträckning normen och dess följare uppfattas som legitima för personen (Axelrod, 1986).

Till sist, forskning som utförts på området ungdomars sexting, har hittills varit främst kvantitativ. Detta påpekades av Lippman och Campbell (2014) vilka även framhöll behovet av mer kvalitativ forskning som söker en djupare förståelse för ungdomars sexting och som inte enbart kartlägger hur den ser ut. Den här undersökningens syfte var att undersöka och synliggöra ungdomars tankar kring sexting med ett särskilt fokus på hur de tror att andra i deras ålder uppfattar sexting. Undersökningen kan därav bidra till behovet av en djupare förståelse för de normer som omger ungdomars sexting.

Metod

Deltagare

Deltagarna i undersökningen var högstadieselever i årskurserna 7 till 9. Flera olika högstadieskolor har besökts under datainsamlingen, vid ett antal av dessa besök har jag själv varit med och hjälpt till vid datainsamlingen. För den här undersökningen ingår kvalitativa svar från 147 deltagare ($N = 147$) av de samtliga ungdomar ($N = 1686$) som medverkat genom att svara på enkäten. Könsfördelningen bland deltagarna var 70 tjejer och 70 killar samt 7 personer som identifierade sig som ”annan”.

Instrument

Datainsamlingen har gjorts genom en online-enkät, vilken är framtagen av Carolina Lunde (docent) och Jonas Burén (doktorand) inom ramen för ett

forskningsprojekt som kallas OWN YOUR BODY. I sin helhet tar enkäten upp flera olika ämnen, bland annat användning av sociala medier och internet, sexting samt attityder till kropp och utseende. I detta arbete används en frisvarsfråga där eleverna får berätta vad de tror att andra personer i deras ålder tycker om sexting. Denna fråga kan synliggöra de tankar som ungdomarna har kring sexting och hur de tror att andra i deras ålder uppfattar sexting. Sexting definierades i enkäten som att "skicka eller dela avklädda bilder eller videoklipp via nätet/mobiltelefon". I denna undersökning användes elevernas svar på följande fråga:

Vad tror du att personer i din ålder tycker om sexting? Till exempel: Hur okej tror du att andra i din ålder tycker att sexting är? Tror du att det är olika okej om det är en tjej eller kille som skickar sextingbilder/videoklipp? Är det olika okej beroende på till vem man skickar sextingbilder/videoklipp?

Tillvägagångssätt

Utifrån det större materialet från forskningsprojektet ($N = 1686$), svarade 1119 elever på den aktuella frågan. Av dessa valdes 140 deltagare slumpmässigt ut, 70 killar och 70 tjejer. En SPSS-funktion som slumpmässigt plockar ut ett antal responser användes. De deltagare som i enkäten identifierat sig som att de hade en annan könstillhörighet än tjej/kille togs även med. Endast sju deltagare från denna grupp skrev en text som kunde tas med i analysen. Eftersom gruppen som identifierat sig som "annan" bestod av så få deltagare kunde inte samma slumpmässiga urvalsmetod användas här som tidigare. Antalet deltagare i gruppen var även för få för att kunna se om denna grupp svar skilde sig från övriga svar, men det fanns inte några uppenbara skillnader i gruppens resonemang från de övriga gruppernas. Av denna anledning ingår svaren från de unga som identifierat sig som "annan" med övriga grupperns svar. Det framkom dock inte lika många teman i gruppen "annan" då de var så få i denna grupp och därför kommer den här gruppens svar inte finnas representerade bland alla teman i resultatet. Ett skäl till varför det ansågs viktigt att analysera huruvida svaren från deltagare i gruppen "annan" skilde sig från övriga deltagares svar att göra med resultat från tidigare forskning. Det har visats att unga personer som angett att den binära köns kategoriseringen kvinna eller man inte passade dem i högre grad utsatts för sexuella övergrepp, blivit kränkta av grovt sexuellt språk av någon de chattat med på nätet, samt i stor utsträckning lagt ut sexuella bilder på sig själva på nätet (Svedin och Priebe, 2009).

Dataanalys

Vid analysen följdes stegen för en tematisk analys som Braun och Clarke (2006) framhållit och teman utarbetades utifrån det insamlade materialet. Utgångspunkten för undersökningen har varit induktiv. Detta val lämpade sig för undersökningens syfte: att undersöka och synliggöra ungdomars tankar kring sexting med särskilt fokus på hur de tror att andra i deras ålder uppfattar sexting. Langemar (2008) beskrev att i en induktiv studie så styrs forskningsprocessen utifrån det som man avser att studera och det som framkommer, undersökarens egen förförståelse och tidigare teori är inte styrande. Det

som Langemar (2008) framhåller stämmer väl överens med denna undersökning, syftet har varit att *undersöka och synliggöra* och analysen har varit datastyrd.

Analysen av svaren inleddes med att de kategoriserades efter kön och årskurs, denna uppdelning syftade till att underlätta för att se mönster i materialet och den gjorde även svaren mer lätthanterliga. Svaren lästes igenom flera gånger, därefter gjordes en sammanfattning av svaren och tankekartor utformades även för att ge överblick över de svar som framkommit i de olika årskurserna samt i förhållande till kön. Efter att dessa steg gjorts gick informanternas svar åter igenom och kodades med sammanfattande och beskrivande ord. Braun och Clarke (2006) framhåller att det är viktigt att ha bekantat sig med materialet innan kodningen görs, detta upplever jag att jag tillgodosåg genom de steg som gjordes innan kodningen utfördes.

När kodningen var klar plockades koderna ut till ett nytt dokument för att bearbetades ytterligare, koderna var då fortfarande grupperad utifrån kön och årskurs. I detta stadiet var målet att undersöka och synliggöra de olika teman som fanns bland koderna, för att få fram dessa placerades koderna i olika beskrivande kategoriseringar. Kategoriseringarna bearbetades sedan ytterligare för att bli så koncentrerade och tydliga som möjligt. Kategoriseringarna sammanställdes sedan i de teman som presenteras i resultatet.

Etiska övervägande och reflexivitet

Etiska överväganden. Forskningsprojektet OWN YOUR BODY, vars insamlade material denna undersökning utgår från, är etikgranskat. I det material som används i den här undersökningen framkommer generellt inte någon känslig information om deltagarna. I ett enskilt fall, där en deltagares svar uppfattades som känsligt, valde jag att hantera detta genom att inte presentera detta citat som exemplifiering av temat.

Langemar (2008) framhöll vikten av att informanterna i en undersökning får information om vad deltagande i studien innebär. Detta behöver ges innan studien för att deltagarna ska kunna ta ställning till om de vill medverka, extra viktig är informationen om undersökningen innehåller inslag som kan vara obehaglig eller känslig och som kan påverka personernas vilja att delta. Den större enkäten som ungdomarna besvarar innehåller en del frågor som kan anses vara personliga och känsliga. Innan de besvarade enkäten gavs de information om vad för olika delar enkäten tar upp och det framhölls också att det var frivilligt att medverka. Efter att eleverna svarat på enkäten fick de även skriftlig information med kontaktuppgifter till de ansvariga för projektet samt till olika stödorganisationer dit de kunde vända sig om tankar, frågor eller känslor kommit upp i samband med att de svarat på enkäten.

Langemar (2008) beskrev även vikten av samtyckeskravet som innebär att deltagande ska ske frivilligt, både formellt och reellt. Eftersom en del av ungdomarna i studien är under 15 år har samtycke hämtats från deras vårdnadshavare. Ungdomarna fick sedan i samband med att de fick information om studien ta ställning till om de ville medverka och i denna mån har den formella frivilligheten uppnåtts. Den reella frivilligheten beskrev Langemar (2008) handlar om att personer som befinner sig i en beroendeställning inte får utnyttjas. Några faktorer kan tänkas ha påverkat elevernas möjlighet att faktisk utnyttja sin frivillighet reellt. Eleverna kan ha påverkats av att deras vårdnadsgivare var de som gav samtycke till deras medverkan, att elevernas lärare ibland närvarande vid datainsamlingarna liksom det faktum att eleverna befann sig i en

skolkontext där de är vana att lyssna på vad de blir tillsagda. Med undantag från dessa svårundvikliga faktorer försöktes goda förutsättningar skapas för att eleverna skulle känna sig välinformerade och trygga i situationen och uppleva att deras medverkan faktiskt var frivillig.

Slutligen bör också nämnas hur materialet behandlats konfidentiellt, detta beskrev Langemar (2008) innebär att information som kan identifiera deltagaren inte får lämnas ut. Eleverna var redan anonymiserade då jag fick deras svar på den aktuella frågan som analyserats i den här undersökningen. Den enda personliga information jag haft intresse för var deras könsidentitet samt den årskurs de gick i, ingen personlig information om deltagarna har presenterats i övrigt.

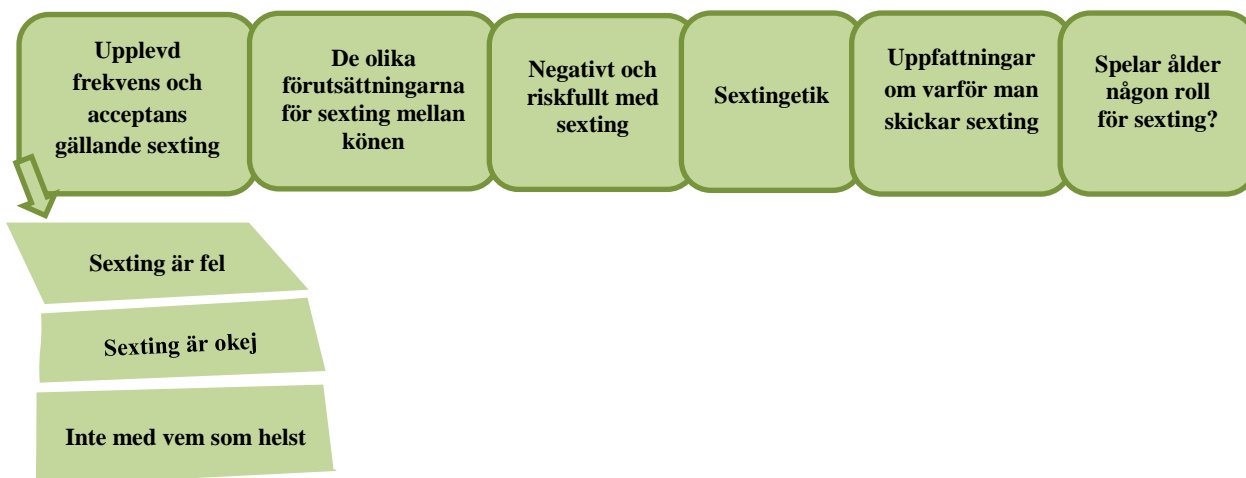
Epistemologisk ansats. Epistemologi eller kunskapsteori handlar bland annat handlar om hur man tror att kunskap kan inhämtas och i vilken mån det är möjligt att få objektiv kunskap (Langemar, 2008). Jag utgick ifrån ett relativistiskt förhållningssätt, detta innebär att man ser kunskap som subjektiv och relativ i förhållande till bland annat ens förförståelse, intentioner, kultur och det historiska sammanhanget. En relativistisk inställning innebär att man inte ser inskaffad kunskap som något som kan sägas vara en direkt återspeglning av en objektiv verklighet. Langemar (2008) förklarade att kunskap enligt detta perspektiv inte ses som något som existerar utanför våra medvetanden utan att kunskap alltid är kopplad till en fråga som i sin tur ställts av något, alltså är subjektiv. Enligt relativismen är de frågor vi ställer kopplade till de samhällen vi lever i och dess utveckling. De frågor som vi idag ser som relevanta kommer inte alltid att vara det, precis som vissa frågor som tidigare varit aktuella inte längre är det. Med utgångspunkt i detta perspektiv anses denna undersökning ha påverkats av den förförståelse som jag bär med mig, i form av bland annat tidigare utbildning, kultur och den tid vi befinner oss i nu. Jag är sedan tidigare utbildad grundlärare i årskurserna 4-6 och jag har även studerat genusvetenskap, jag är en ung kvinna som växt upp i en västerländsk kontext på 1990- och 2000-talet. Dessa erfarenheter har så klart format mig, mina erfarenheter, min förståelse och förmåga att kunna se vissa saker mer och kanske andra mindre när jag analyserar ett material. Med detta sagt har min intention i analysprocessen varit att närma mig ungdomarnas egna ord så klarsynt som möjligt.

Resultat

I följande avsnitt kommer resultatet för undersökningen att presenteras. Först visas en figur som gestaltar de teman och underteman som framkommit genom analysen. Därefter följer en beskrivning av innehållet i varje tema samt synliggörande citat från ungdomarna. Ungdomarna presenteras som en gemensam grupp i resultatbeskrivningen oavsett årskurs eller kön, endast i de fall då grupperna i någon mån skiljer sig åt presenteras de enskilt. Till det första huvudtemat som presenteras - ”upplevd frekvens och acceptans gällande sexting” finns tre underteman och här sker en uppdelning av ungdomarnas svar. Denna uppdelning är inte gjord utifrån kön eller årskurs, utan utifrån olika mönster i ungdomarnas svar rörde hur vanligt förekommande och hur accepterat sexting uppfattades vara.

Huvudteman och underteman

Figur 1. De övre formerna representerar de huvudteman som framkommit i resultatet. De nedre formerna är underteman till temat ”upplevd frekvens och acceptans gällande sexting”.

Upplevd frekvens och acceptans gällande sexting

Det första temat innefattar svar som rörde hur vanligt förekommande och hur accepterat sexting uppfattades vara bland deltagarna. När ungdomarna beskrev detta framkommer en ganska stor variation i deras svar. Detta medförde att det till temat ”Upplevd frekvens och acceptans gällande sexting” finns tre tydliga underteman, dessa är – ”sexting är fel”, ”sexting är okej” samt ”inte med vem som helst”. I undertemana ”sexting är fel” och ”sexting är okej” framkommer olika nyanser i informanternas svar eftersom de upplever att sexting är antingen fel eller okej i olika grad.

Sexting är fel. Rörande detta undertema beskrevs sexting både utifrån hur accepterat man upplevde att sexting är samt hur vanligt man tror att det är. Många av tjejerna beskrev sexting som något som de tycker är fel och hos en relativt stor grupp bland killarna upplevdes sexting också som någonting som är fel. I gruppen som valt identifieringen ”annan” förekommer också denna uppfattning i viss mån. Vidare beskrevs sexting utöver att det är något fel även som äckligt, inte okej, konstigt, och som någonting man inte borde skicka. En del upplevde att andra ungdomar i deras omgivning uppfattar sexting som något som är okej men att de själva inte tycker om det. Andra uppfattningar handlade om att sexting uppfattades som något som man tror att ingen egentligen tycker om eller som man hoppades att de flesta är emot.

Gällande hur förekommande sexting är beskrev en del det som något de uppfattade som ovanligt, både att ägna sig åt och att tycka om, något man själv inte skulle göra. Andra angav att det är ovanligt men att det förekommer eller att det är ett eget beslut även om det är fel, ett annat perspektiv var en upplevelse av att en del utåt kanske framhåller en negativ inställning gentemot sexting men att de samtidigt själva sextar. Det framkommer även uppfattningar som handlade om att sexting huvudsakligen är kopplat till olika negativa aspekter men att en del sextar trots detta, eller upplever sexting annorlunda än den större gruppen.

Jag tror att det anses vara väldigt dåligt men ändå frestas folk när det gäller just detta. Jag tycker inte att det är okej [...].(Tjej, årskurs 8)

Jag hoppas och tror att de flesta är emot det (Kille, årskurs 7)

Sexting är okej. Gruppen bland tjejerna som uppfattade sexting som något okej var något mindre än den grupp som uppfattade sexting som fel, men även denna grupp var relativt stor. Och precis som det fanns en relativt stor grupp bland killarna som uppfattade sexting som något fel, så finns det även en stor grupp killar som uppfattade sexting som något som är okej. Bland gruppen som valt identifieringen ”annan” svarade ett flertal av deltagarna att de uppfattade sexting som något okej. Liksom tidigare kom det under detta undertema upp både faktorer som rör hur accepterat man uppfattade att sexting är liksom hur vanligt man upplevde att det är.

Sexting beskrevs här som något som man uppfattade att många tycker är intressant och roligt, något som ungdomar tycker om eller som något man tror att många tycker är kul. Vidare beskrevs sexting som något som en del gillar och tycker är okej och att det ”ser olika ut från person till person”. Andra uppfattningar som förekom är att det inte spelar någon roll, ”ingen bryr sig”. Sexting beskrevs också som något som är lättillgängligt genom sociala medier och internet och att alla därför förmodas känna till det. I motsats till den grupp som beskrev sexting som något ovanligt så fanns det även en grupp som hade en uppfattning om att sexting är antingen relativt vanligt eller vanligt. Sexting beskrivs också i denna grupp som något som förekommer i den närmaste omgivningen, att man känner många som sextar eller mer allmänt att det är något vanligt.

Asså jag tror att de flesta tycker att det är helt okej om det är någon som man litar på[...]. (Tjej, årskurs 8)

Gör vad du vill (”Annan”, ej angett årskurs)

Jag skulle tro att många tycker att det är okej, kanske jag vet inte, men jag skulle tro det. (Kille, årskurs 8)

Inte med vem som helst. Betydelsen av vem man skickar sexting till var något som tydlig framkom bland tjejerna. Många av killarna påpekar även liksom tjejerna, att det har betydelse vem man skickar sexting med, eller vem man får skickat till sig ifrån. Vem det är man skickar sexting med uppfattades som avgörande för om sexting är okej eller inte. Det som anses som mest önskvärt är att man skickar sexting med sin partner, vilket ett större antal personer angav. Antingen med någon man redan har en relation med eller med någon som man håller på att ingå en relation med. Det uppfattades även som mer vanligt att man skickar till någon man dejtade eller är kär i än att man delar sexting på annat håll. Ifall det inte är någon man är tillsammans med, var det även okej om det är någon man känner, är trygg med, litar på eller tycker om. Tilliten till den personen man skickar med framkom flera gånger som en betydelsefull faktor, det spelade även roll hur bra man känner den andra personen, om man inte träffat den andra personen offline uppfattades detta som något som är fel och konstigt och att sexting då inte är okej, man behöver veta att personen faktiskt är den som den utger sig för att vara och finns på riktigt. När man sextar med en person som man inte känner utanför den

virtuella världen ansågs detta vara något som ökar risken för att bilderna man delar kan spridas. Säkerheten är något som framkom som något som är kopplat till om sexting är okej, bristande säkerhet i form av risk för att ens bilder sprids medförde att sexting uppfattades som mindre okej.

[...] Jag tycker det är skillnad på vem man skickar det till om man kanske är tillsammans och har varit det länge å så, men om man bara tycker nån är snygg och börjar skicka tycker jag det är otrevligt och respektlöst. (Tjej, årskurs 7)

Asså jag tror att de flesta tycker att det är helt okej om det är någon som man litar på och som man vet inte kommer sprida bilderna, typ pojkvän/flickvän. Jag tycker att det måste vara någon som man träffar mer irl än på internet för annars kanske man inte har så bra koll på vad de gör med bilder man skickar till dem. (Tjej, årskurs 8)

[...] Det är nog skillnad om man skickar nakenbilder till en person man aldrig har träffat eller till sin pojkvän/flickvän. (Kille, årskurs 7)

De olika förutsättningarna för sexting mellan könen

Hos majoriteten av tjejerna fanns det en tydligt uttalad bild av att sexting är något som skiljer sig ganska stort mellan tjejer och killar, en av deltagarna i gruppen ”annan” påpekade också detta. Det framkom bland tjejerna att de uppfattade det som mer okej för killar att skicka sexting och de uppgav även att det är vanligast att killar ber om bilder från tjejer. En del av tjejerna angav också att killar kan få ökad status genom sexting och att det inte uppmärksammas om en kille sextar till skillnad mot när en tjej gör det. De beskrevs även att det är mer accepterat för killar att vara öppna med sin sexualitet och att det på grund av detta även blir lättare för dem att sexta. Det lyftes även att killar inte utsätts för samma sociala risker som tjejer om de skickar sexting. En situation där det beskrevs vara mindre riskfyllt och mer accepterat för tjejer att skicka sexting är om de befinner sig i en relation.

Det är nog mest killar i min ålder som håller på med det, det är killar som ofta frågar om bilder eller så. Killarna tror jag håller på med det för att dom vill ha bilder men sen också för att det är coolt mellan killarna om man lyckas få bilder av en tjej. Det känns som om tjejerna i min ålder är mer emot det. (Tjej, årskurs 7)

Vad jag uppfattat det som så är det mer okej att en kille kan prata, skicka bilder, videos alltså allt allmänt om sex. Tjejer blir lätt kallade slampa om man gör något med sex. (Tjej, årskurs 8)

Jag vet inte riktigt hur okej folk tycker att det är, men jag vet att man ser olika på killar och tjejer i sådana situationer. Killar som skickar är mycket mer accepterat och ok än tjejer som skickar (de kallas horor och billiga). Detta beror enligt mig på hur man ser på maskulinitet och femininitet i samhället. (”Annan”, årskurs 9)

Killarnas beskrivning av kön i relation till sexting skiljer sig en del från de uppfattningar som tjejerna framhöll. En mindre grupp killar uttryckte en medvetenhet om de risker som tjejerna beskrev att de står inför gällande sexting; att det är fler tjejer

som ofrivilligt får sexting skickat till sig, att tjejer kan bli verbalt utsatta samt att det uppmärksammas mer om en tjej sextar än om en kille gör det, detta var faktorer som togs upp bland killarna. Det är dock betydligt färre killar än tjejer som uttrycker de skilda förutsättningarna mellan könen. Flera av killarna uppfattade det även som att det är mer killar än tjejer som tycker om sexting och att det är vanligare att killar ber tjejer om bilder. Eftersom killar antogs gilla sexting mer än tjejer förstod en del killar det som fel att killar skickar bilder till tjejer eftersom tjejer inte antas tycker om detta, däremot uppfattades killar tycka om att få bilder på tjejer. Det beskrevs även som vanligare att tjejer skickar bilder på sin kropp till killar än tvärt om. En grupp killar uttryckte att kön inte spelar någon roll i förhållande till sexting, medan några beskrev att de inte vet om det är någon skillnad.

Jag tror att mer killar är mer "in too" sexting och kollar på olika sexuella saker medans tjejer i min ålder inte gör det. Jag vet att det är olika okej om en tjej skickar olika bilder/videos för att om de gör det blir det oftast kallade för horor och annat sånt men om en kille gör det så glömmer man bort det efter 2 dagar.
(Kille, årskurs 7)

Jag tror att det är fler killar som tycker att det är okej än vad det är tjejer, tror därför att många tycker att det inte är okej att skicka från kille till tjej. (Kille, årskurs 7)

Ingen vill ha en bild från en kille, men alla killar vill ha ifrån tjejer.
(Kille, årskurs 9)

Negativt och riskfullt med sexting

Tjejerna beskrev en del faktorer som de upplevde som negativta och riskfyllda med sexting. En stor grupp bland tjejerna beskrev att tjejer som skickar sexting riskerar att bli verbalt utsatta genom att bli kallade vid olika namn, flertalet beskrev även att tjejer som sextar kan bli stämplade, att sexting är sett som "slampigt och billigt" när tjejer gör det. En annan negativ aspekt som togs upp bland tjejerna är att det finns risk för att de kan bli pressade att skicka bilder eller till och med tvingade till det, en av deltagarna beskrev att hon har erfarenhet av hot och att bilder hon skickat spridits. Några andra faktorer som uppkom var att de upplevs som jobbigt att bli tillfrågade om bilder från äldre. Det beskrevs även som obehagligt att få ett ofrivilligt mottagande eller erbjudande av bilder från en främling. En annan risk som lyftes bland flera tjejer är att bilder kan spridas och att man därför behöver vara försiktig för att motverka denna risk. Bland några uppfattades risken för spridning vara för stor för att man ska kunna ägna sig åt sexting.

Tror att det är "mer okej" om killar gör det, skulle en tjej göra det är det nog väldigt "slampigt" och ord som ex. "hora" lär bli något man får höra. Tror detta inte är något folk pratar om men personligen tror jag man känner sig tvingad av den som frågar efter bilder. (Tjej, årskurs 9)

Nja, om man gör det får man ju vara beredd på att bilderna kommer ut. Så det säkraste är ju att inte göra det alls. (Tjej, årskurs 7)

När killarna beskrev det som de upplevde som negativt och riskfullt med sexting så skiljde det sig ganska mycket från hur tjejerna beskrev sin upplevelse av detta. Killarna uttryckte nämligen inte någon av den oro som tjejerna beskrev att de upplever gällande att bli kallade för olika saker eller att bli stämplade. De risker killarna tog upp handlade om att bilder lätt kan spridas och att man inte vet vad den andra personen gör med dem. En del killarna upplevde även precis som en del tjejer att risken är för stor och att sexting därför förstods som fel. Riskerna för spridning uppfattades finnas där även om man bara skickar till en person eller om man befinner sig i en relation, tar relationen slut så kan det då innebära en risk att en annan person har bilder på en.

[...] en bild kan sprida sig väldigt enkelt även om man bara har skickat till en person. (Kille, årskurs 9)

[...] kanske han/hon tar bilden o gör typ konstiga saker. Det är inte okej för mig... (Kille, årskurs 9)

Sextingetik

När sexting beskrevs av deltagarna så framkommer en del faktorer som uppfattades som etiska riktlinjer som är viktiga för att skapa ett bra utgångsläge för sexting. Här framkom olika faktorer som både handlade om vad som inte är okej att göra och hur det bör vara. Förhållanden som tas upp är att det är fel att utöva press mot någon och att det inte heller är okej att övertala någon annan till att gå med på att skicka sexting. Frivillighet är något som lyftes upp, att man ska vilja, känna sig redo och inte bli tvingad, att det ska vara ett eget beslut. Frivilligheten var också kopplad till ett ansvar bland vissa, att det både ligger på ens egna axlar att fatta beslutet liksom att sedan kunna handskas med eventuella efterföljder. Frivilligheten bör vara från båda parternas håll som skickar med varandra så att en form av samtycke formas.

Jag tycker om man känner sig redo och inte är tvingad, [...] bara gör de för att man vill, då tycker jag det är helt okej. (Tjej, årskurs 9)

Jag tror att andra i min ålder tycker ganska likadant som jag gör d.v.s. att sexting inte är okej över huvud taget om inte bägge sidor på något sätt är med på att skicka sextingbilder/videoklipp. Varje människa bör ha rätt till att hålla hemligt vissa saker om sig själv utan att bli utpressad till att skicka fler nakenbilder till en person som hotar att lägga ut en annan nakenbild som de redan har fått. (Kille, årskurs 7)

Uppfattningar om varför man skickar sexting

Det framkom uppfattningar och tankar kring varför man skickar sexting. Något som flera tjejer lyfte upp var att de tror att sexting handlar om att man har ett bekräftelsebehov och att man gör det för att få uppmärksamhet eller komplimanger. Det framkom inte helt tydligt om detta var något som kunde gälla för alla eller främst tjejer, i ett fall lyftes det explicit att det handlade om tjejer. De personer som skickar sexting av dessa anledningar tillskrevs en mindre grad av autonomi, dessa personer förklarades

skicka sexting när de blir frågade efter bilder, som en form av självskadebeteende, annan form av psykisk ohälsa eller på grund av dåligt självförtroende. Att skicka sexting av dessa anledningar verkade även tillskrivas mer skam, det var något som uppfattades som fel, någonting som man inte gör om man mår bra.

Jag tror att det handlar om bekräftelsebehov och dåligt självförtroende. (Tjej, årskurs 7)

Jag tror att de personer som är osäkra i sig själv eller mår psykiskt dåligt skickar nakenbilder för de vill ha uppmärksamhet. Så de som mår dåligt tycker nog att det är okej att skicka sådant. (Tjej, årskurs 9)

[...] man ska inte bara göra de för att få bra kommentarer och känna sig omtyckt (Tjej, årskurs 9)

Killarna uttryckte till skillnad från tjejerna nästan inga uppfattningar om varför man sextar. Det som lyftes bland killarna var en uppfattning av att man sextar för att man tycker om det, att det kan vara coolt att få sextingmeddelanden eller att tjejer skickar sexting för att få komplimanger och bli accepterade.

Jag tror att de flesta tycker att, som får sånt, tycker det är rätt coolt [...]. (Kille, årskurs 8)

Många tjejer vet jag skickar nakenbilder för att "bli accepterade" då dem oftast får komplimanger [...]. (Kille, årskurs 9)

Spelar ålder någon roll för sexting?

Det sista och minsta temat inbegrep svar som rörde åldersaspekter av att skicka eller ta emot sexting. Åldern ansågs då vara relevant för sexting bland vissa, en del upplevde att det inte är något för unga personer och en del uttryckte även att de tycker att de var för unga själva eller att det är något som är vanligare bland äldre. Ålderskillnaden mellan personerna som skickar sexting var också viktig, det bör inte vara för stor ålderskillnad och det känns fel om någon äldre skulle skicka till en yngre person.

Det är väl inte okej nu, för att man vill inte lägga ut bilder på sig själv på nätet i min ålder för att om någon annan från klassen eller nånting skulle hittat dem skulle det spridas överallt [...]. ("Annan", årskurs 7)

Det som inte är okej är ifall en betydligt äldre person skickar till en yngre [...]. (Tjej, årskurs 9)

Jag tror inte det är så många som gör det i min ålder men det blir nog vanligare desto äldre man blir [...]. (Kille, årskurs 7)

Diskussion

Undersökningen syfte var att undersöka och synliggöra ungdomars tankar kring sexting med ett särskilt fokus på hur de tror att andra i deras ålder uppfattar sexting. Det är relevant att reflektera över vad den fråga som informanterna i denna undersökning besvarat fångar. Frågan var ställd på det sättet att den bad dem att beskriva vad de tror att andra i deras ålder tycker om sexting. En del av informanterna besvarade frågan utifrån vad de själva tyckte medan andra mer beskrev uppfattningar om hur de trodde att andra ungdomar uppfattar sexting. Båda perspektiven har varit relevanta för undersökningens syfte som avsåg att undersöka både ungdomars egna tankar kring sexting liksom hur de tror att andra i deras ålder uppfattar sexting. Gällande informanternas uppfattningar om vad de tror att andra i deras ålder tycker om sexting, är begreppet false consensus relevant att ta upp. False consensus är ett egocentristiskt bias som innebär att man utgår från sig själv och sitt eget beteende då man uppskattar hur andra gör (Mullen, Atkins, Champion, Edwards, Hardy, Story, & Vanderklok, 1985). Mullen et al. (1985) har förklarat att enligt false consensus hypotesen så antas personer som själva ägnas sig åt ett vist beteende att anta att detta beteende är vanlig även bland andra personer, mer så än vad personer som inte ägnar sig åt samma beteende uppfattar det att vara. False consensus bias kan ha inverkat då informanterna resonerade kring vad andra personer tycker om sexting. Informanternas resonemang av andra personers tankar kring sexting kan därför i viss mån förstås som en återspeglning av deras egna tankar kring sexting. Det är svårt att avgöra exakt i vilken grad informanternas svar synliggjort andra ungdomars tankar om sexting och i vilken mån det är deras egna tankar även i de fall då de explicit skriver ”andra tycker nog...”. Med detta medvetandegjort är informanternas *uppfattningar* om vad andra tycker om sexting fortfarande intressant då detta synliggjort så som ungdomarna upplevt att det är.

Resultatet visade en variation i ungdomarnas tankar och uppfattningar om sexting, att uppfatta sexting som okej och vanligt verkade vara ungefär lika förekommande som att uppfatta sexting som fel och ovanligt. En stor inverkan faktor på ifall sexting uppfattades som okej var kopplat till vem man skickar sexting med, där det mest optimala scenariot för sexting var när det förekommer i en kärleksrelation. Detta kan kopplas till det sociala scriptet som Berg (2009) beskrivit. Det sociala scriptet formas av de normer som finns i samhället gällande sexualitet och dessa normer utmärks fortfarande av en heteronormativ tvåkönsmodell där den monogama och heterosexuella kärleksrelationen tillskrivs högst status. Detta i sin tur kan tänkas inverka på vår bild av hur relationer kan och bör göras. I linje med detta verkade ungdomarna i den här studien också betrakta sexting som främst tillhörande en kärleksrelation. Detta skulle kunna bero på att det finns tydliga normer i samhället gällande hur relationer ska utformas och då blir sexting betraktat som något som bör ske inom en monogam kärleksrelation.

Brauer och Chekroun (2005) har förklarat att andra personers reaktioner mot någon som går ifrån normen kan beskrivas genom begreppet social kontroll. När sexting skedde utanför en etablerad kärleksrelation förstods detta vara fel och i viss mån fördömdes även det. Detta kan kopplas till det som Brauer och Chekroun (2005) förklarat kan ske mot någon som antingen har ett icke-normativt beteende eller som håller en icke-normativ attityd. I begrepp social kontroll innefattas de handlingar och reaktioner igenom vilka människor uttrycker sitt ogillande mot någon som bryter en social norm, här förstås sexting inom en relation vara normen och sexting utanför en

etablerad kärleksrelation innebär då att man går emot normen vilket uppmärksammas av omgivningen när detta sker.

Eftersom sexting betraktades som en del av de handlingar man kan göra inom en kärleksrelation så uppfattas det som fel när detta inte efterföljs. Brott mot normen; att hålla sexting inom en tvåsam kärleksrelation, kunde även ses i de fall där en del tjejer beskrevs skicka sexting för att få bekräftelse eller för att de mådde dåligt av olika anledningar. Det förekom då uppfattningar om att detta är något som man inte borde göra. Detta kan kopplas till normbrottsmarkeringar, som Axelrod (1986) beskrivit kan ett normbrott medföra att andra personer tillskriver personen som ”felat” vissa egenskaper, att personen blir sedd som en ”viss typ” och att behandlingen av personen även influeras av detta. De tjejer som inte skickar sexting inom en relation tillskrivs vissa negativa egenskaper; att de är osäkra, i behov av bekräftelse och acceptans, att de inte mår bra. Tjejerna verkade bli hårdast straffade då de bryter mot förväntan att sexting bör ske inom en kärleksrelation, detta synliggjordes inte endast genom att de blev betraktade som bland annat osäkra och bekräftelsesökande utan genom att tjejer också riskerade att bli stämplade eller verbalt utsatta om det uppdagas att de sextat. Ringrose et al. (2013) ställde en aktuell fråga i detta sammanhang: ”What would it mean for us to live in a world where teen girls could unproblematically take, post or send an image of their breasts to whomever they wished?” (Ringrose et al. 2013, s. 320). Denna fråga beskrevs av Ringrose et al. (2013) som utopisk och de förklarade att de ställde den för att öppna upp för nya perspektiv och möjligheter. Att frågan beskrevs som utopisk är intressant eftersom det synliggör att det idag råder stora skillnader i killar och tjejers/ eller andra personers sexuella förutsättningar och möjligheter.

Berg (2009) beskrev att utvecklandet av en egen sexuell praktik är något som ofta sker under ungdomsåren och att ungdomarna under dessa år möts av olika budskap och normer, en del av den process de genomgår under tonåren handlar därför om att komma fram till vilka av dessa de ska göra till sina egna. Eftersom det verkar finnas ganska tydliga könsnormer bland ungdomarna rörande sexting kan dessa förstås som en del av de normer som de behöver förhålla sig till. Eftersom påföljderna vid normbrott var så pass stora när det kommer till könsnormerna är det dock svårt att företälla sig att tjejerna har någon reell möjlighet att faktiskt välja om de ska göra dessa normer och budskap till sina egna, de blir snarare påtvingade.

Ringrose et al. (2013) kunde i sin undersökning se att tjejer tillskrevs mest ansvar vid sexting och att de i viss mån kunde skuldbeläggas av andra tjejer. Detta skulle kunna tyda på en internalisering av de könsnormer som riktade sig mot tjejerna. En internalisering av könsnormerna skulle även kunna vara det som synliggjorts i den här undersökningen när tjejerna beskrev varför man skickar sexting. I deras svar lyftes orsaker och egenskaper som kunde förstås som negativa. Min tolkning av att det främst är tjejerna som lyfter det här är att de har en medvetenhet om hur tjejer kan betraktas när de skickar sexting och att detta färgat av sig i deras syn på andra tjejer som bryter mot normerna. Cooper et al. (2016) beskrev att sexting kan vara en del av ungdomars sätt att utforska och utveckla sin sexualitet. Av det som framkommit igenom denna undersökning verkar det dock som att det skulle vara svårt för tjejerna att fritt testa sig fram genom sexting i sökandet och utvecklandet av sin sexualitet.

När ungdomarna beskrev det som var negativ och riskfullt med sexting framkom olika perspektiv mellan könen, men något som var gemensamt för ungdomarna var att oroa sig över risken för spridning av bilder man skickat. Detta var en ytterligare anledning till att sexting förstods som någonting som bör ske inom en kärleksrelation.

Tilliten till den andra personen var betydelsefull och den uppfattas främst finnas hos någon som man har denna typ av relation med. Cooper et al. (u.å) fann ett liknande resultat i sin intervjustudie, där en majoritet av ungdomarna tydligt uttryckte att just tilliten till den personen som man skickar sexting med är viktig och att detta är något som medför att man känner sig tryggare med att bilder man skickat inte kommer spridas.

Samtidigt som det fanns upplevda risker med sexting verkar det finnas vissa gemensam uppfattningar om en del etiska riktlinjer över vad som är okej och inte okej gäller sexting, som att det exempelvis inte är okej att tvinga någon att skicka sextingbilder. Sextingetiken verkar dock inte eliminera riskerna och oron för eventuella konsekvenser, snarare kanske den medför att brott mot den ses som något negativt och fördöms och att sextingetiken där av kan få en skyddande och förebyggande effekt. Detta går dock inte att konstatera utifrån den här undersökningen. Slutligen var ålder även en inverkan för om sexting ansågs som okej, ungdomarna tyckte att det inte bör vara för stor ålderskillnad mellan personerna som sextar samt att man själv inte bör eller förväntas vara för ung. Uppfattningen att sexting inte är något för yngre personer sammanfaller med Lenharts (2009) studie, i vilken det framkommit att sexting faktiskt var vanligare bland äldre ungdomar. Att ungdomarna verkade ha en medvetenhet om att det kan vara problematiskt med för stor ålderskillnad kan betraktas som positivt. Rädda barnen (2016) har nämligen beskrivit att närmare hälften av alla 15-åriga flickor och nästan var femte pojke som regelbundet använder internet uppgett att de genom nätet blivit kontaktade i ett sexuellt syfte av någon de antingen tror eller vet är vuxen. Rädda barnen (2016) framhöll även att barn och unga råkar ut för sexuella övergrepp som inleds med kontakt via nätet och att utnyttjandet sedan fortlöper via nätet eller övergår till att de utsätts även utanför nätet. Den negativa inställningen till för stor ålderskillnad som finns bland ungdomarna skulle kunna tolkas som en riskmedvetenhet som är positiv och viktig att de har.

Begränsningar och förslag till framtida forskning

Langemar (2008) har beskrivit en del faktorer som är betydelsefulla att reflektera över för att uppnå en god validitet i kvalitativa undersökningar. En punkt som tas upp handlar om förankring i data. Detta innebär att viktig information från data inte bör uteslutas samt att tillägg inte bör göras som faktiskt inte finns, liksom långdragna tolkningar utifrån data som det finns lite eller inget stöd för. I analysprocessen har jag haft stöd av min handledare och en diskussion har förts om denna, men samtidigt har jag främst gjort analysen och tolkningen av resultatet själv. Detta öppnar upp för risken att jag kan ha missat delar av data som en person med en annan förståelse och andra utgångspunkter skulle kunnat se eller att mina tolkningar av resultatet och dess eventuella konsekvenser skulle kunna betraktas annorlunda.

En annan viktig punkt som har lyfts av Langemar (2008) och som är relevant för denna undersökning handlar om den kvalitativa generaliserbarheten. När detta uppnåtts innebär det att alla de egenskaper eller företeelser som finns i populationen även fångats i undersökningen. För att nå en kvalitativ generaliserbarhet är det viktigt att man genom urvalet för undersökningen fått med alla de möjliga perspektiv som finns för det som man ämnar undersöka. Här är det relevant att fundera över ifall alla grupper i populationen som är av intresse fått komma till tals (Langemar, 2008). Gruppen som

varit av intresse för den här studien har varit högstadieungdomar, men inom denna population har könsidentifiering varit en aspekt som analyserats utifrån syftet. Gruppen som identifierade sig som ”annan” i enkäten var av ett litet antal vilket medförde att denna grupp inte kan sägas ha blivit adekvat representerad här. En större representation av denna grupp skulle vara önskvärd. I uppföljande studier i det större projektet planeras denna grupp fångas bättre genom att vända sig till communityn där dessa personer i högre utsträckning finns representerade. Det bör även nämnas att det i denna undersökning endast är ett mindre antal högstadieungdomars svar som analyserats, på grund av tidsramen för arbetet har fler inte kunnat tas med. Det är möjligt att ifall ännu fler svar analyserades skulle även andra teman uppkomma än de som jag kunnat se här. Denna undersökning kan därför bara ses som en liten inblick ungdomars tankar om sexting, det finns troligen mycket mer att hämta här.

I framtida undersökningar om ungdomars sexting så vore det intressant och betydelsefullt att mer fokuserat rikta sig till unga hbtq+ personers erfarenhet och upplevelser av sexting. Detta skulle vara viktigt att undersöka närmare för att det framkommit att dessa personer tillhör en utsatt grupp för sexuella kränkningar (Rädda barnen, 2016). Gärddal och Nathorst-Böös (2009) har också visat i en intervjustudie med unga hbt-personer att internet kan vara av stor vikt för dessa personer samtidigt som de även kan vara särskilt utsatta för vissa risker. Utöver vikten av att närmare studera denna grups särskilda utsatthet på nätet så är det även av intresse och vikt att inkludera fler personers erfarenheter av sexuell kontakt och sexuella relationer. Detta är betydelsefullt för att komma ifrån att endast ett heteronormativt och könsbinärt perspektiv blir rådande. Begränsningen som det kan innebära när fler perspektiv inte inkluderas framkom både igenom den tidigare forskning som beskrivits i denna undersökning liksom i denna undersökning i sig. Detta framkommer bland annat genom att de könsnormer i förhållande till sexting som synliggjorts både här och i tidigare forskning är heteronormativa, med utgångspunkt ifrån fler och olika personers perspektiv skulle dessa eventuellt se annorlunda ut.

Konklusion

I den här undersökningen har ungdomars egna tankar kring sexting samt hur de tror att andra i deras ålder uppfattar sexting undersökts och synliggjorts. Det har framkommit en variation i ungdomarnas uppfattningar om sexting är okej eller inte och när det är det. Ungdomarnas uppfattning om när det är okej att skicka sexting påverkades av vem det är man skickar sexting med. Det förstods som viktigt att det är någon de känner att de kan lita på och att de på det viset kan känna sig trygga med att deras bilder som de skickat inte kommer att spridas vidare. Den relation som ungdomarna verkade uppfatta som mest accepterad och optimal för sexting var en kärleksrelation. Ungdomarnas uppfattningar om sexting påverkades även av risker de upplevde med sexting, könsnormer, deras förståelse av varför man skickar sexting samt åldersaspekter. Ungdomarna hade även uppfattningar om hur de tycker att sexting bör ske och hur det inte får vara, som att båda ska vilja och att man inte får tvinga någon annan. De här olika perspektiven utgör tillsammans det som ungdomar reflekterar över och ställs inför gällande sexting. I förlängningen verkade dessa bland annat påverka hur de betraktade personer som sextar och deras uppfattningar om för vem och med vem det är okej att sexta.

Referenser

- Axelrod, R. (1986). An evolutionary approach to norms. *American Political Science Review*, 80(4), 1095-1111.
- Baumgartner, S. E., Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2011). The influence of descriptive and injunctive peer norms on adolescents' risky sexual online behavior. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 14(12), 753-758. doi: 10.1089/cyber.2010.0510
- Berg, L. (2009). Hur blir unga sexuella aktörer? En konstruktionistisk förklaringsmodell. I Magnusson, C. & Häggström-Nordin, E. (Red.), *Ungdomar, sexualitet och relationer* (s. 33 – 49). (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Brauer, M., & Chekroun, P. (2005). The relationship between perceived violation of social norms and social control: Situational factors influencing the reaction to deviance. *Journal of Applied Social Psychology*, 35(7), 1519-1539. doi:<http://dx.doi.org.ezproxy.ub.gu.se/10.1111/j.1559-1816.2005.tb02182.x>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. doi: 10.1191/1478088706qp063oa
- Cooper, K., Quayle, E., Jonsson, L., & Svedin, C. G. (2016). Adolescents and self-taken sexual images: A review of the literature. *Computers in Human Behavior*, 55, 706-716. doi: 10.1016/j.chb.2015.10.003
- Dawes, M., Xie, Hongling, Drabick, Deborah, Hirsh-Pasek, Kathryn, Marshall, Peter, Steinberg, Laurence, & Weinraub, Marsha. (2014). *Peer Influence in Early Adolescents' Popularity Goal*, ProQuest Dissertations and Theses.
- Gärdedal, M. & Nathorst-Böös, H. (2009). Internet utanför heteronormen. I Ungdomsstyrelsen *Se mig* [Elektronisk resurs]: unga om sex och internet (s. 238-291). Stockholm: Ungdomsstyrelsen.
- Holt, N. (2015). *Psychology: the science of mind and behaviour*. (3., revised and updated ed.) Maidenhead: McGraw-Hill Education.
- Häggström-Nordin, E. (2009). Ungdomars sexualvanor. I Magnusson, C. & Häggström-Nordin, E. (Red.), *Ungdomar, sexualitet och relationer* (s. 33 – 49). (1. uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Jonsson, L. (2015). *Online Sexual Behaviours Among Swedish Youth: Characteristics, Associations and Consequences*. Linköping University Medical Dissertations, 2015.
- Jonsson, L., Cooper, K., Quayle, E., Svedin, C., Hervy, K. (u.å.). *Young people who produce and send nude images: Context, motivation and consequences*. The SPIRTO project. Tillgänglig: <http://www.barnafriid.se/2016/05/30/spirto-young-people-who-produce-and-send-nude-images-context-motivation-and-consequences-2015/>
- Langemar, P. (2008). *Kvalitativ forskningsmetod i psykologi: att låta en värld öppna sig*. (1. uppl.) Stockholm: Liber.
- Lenhart, A. (2009). *Teens and sexting: How and why minor teens are sending sexually suggestive nude or nearly nude images via text messaging*. Tillgänglig: <http://www.pewinternet.org/2009/12/15/teens-and-sexting/>
- Lippman, J. R., & Campbell, S. W. (2014). Damned if you do, damned if you don't...if you're a girl: Relational and normative contexts of adolescent sexting in the united states. *Journal of Children and Media*, 8(4), 371-386. doi: 10.1080/17482798.2014.923009

- Mullen, B., Atkins, J. L., Champion, D. S., Edwards, C., Hardy, D., Story, J. E., & Vanderklok, M. (1985). The false consensus effect: A meta-analysis of 115 hypothesis tests. *Journal of Experimental Social Psychology*, 21(3), 262-283. doi:[http://dx.doi.org.ezproxy.ub.gu.se/10.1016/0022-1031\(85\)90020-4](http://dx.doi.org.ezproxy.ub.gu.se/10.1016/0022-1031(85)90020-4)
- Ringrose, J., Harvey, L., Gill, R., & Livingstone, S. (2013). Teen girls, sexual double standards and 'sexting': Gendered value in digital image exchange. *Feminist Theory*, 14(3), 305-323. doi: 10.1177/1464700113499853
- Rädda barnen. (2016). *Detta borde alla veta om sexuella övergrepp mot barn*. Stockholm.
- Svedin, C. G., Priebe, G. (2009) Unga, sex och internet. I Ungdomsstyrelsen *Se mig* [Elektronisk resurs]: unga om sex och internet (s. 32-147). Stockholm: Ungdomsstyrelsen.
- van, d. B., Reitz, E., Sandfort, T., & Deković, M. (2015). A meta-analysis of the relations between three types of peer norms and adolescent sexual behavior. *Personality and Social Psychology Review*, 19(3), 203-234. doi: 10.1117/1088868314544223
- Walrave, M., Heirman, W., & Hallam, L. (2014). Under pressure to sext? applying the theory of planned behaviour to adolescent sexting. *Behaviour & Information Technology*, 33(1), 86-98. doi: 10.1080/0144929X.2013.837